

MARK MANDERS

GALLERY 1

Room with Unfired Clay Figure
2014
273 x 440 x 620 cm
painted bronze, wood, iron, plastic,
painted ceramic, chair, painted epoxy

Composition with Long Verticals
2013 - 2014
284 x 58 x 88 cm
wood, painted epoxy, iron, painted
ceramic

Head Study on Concrete Floor
2013 - 2014
73 x 64,5 x 88 cm
wood, painted epoxy, concrete, glass

GALLERY 2

Unfired Clay Head
2014
21 x 14 x 20,5 cm
painted bronze, wood
edition of 3 + 1 AP

Perspective Study
2012 - 2013
38,5 x 51 cm
offset print, pencil and acrylic on paper, collage,
chicken wire, wood

Staged Android (Reduced to 88%)
2002 - 2014
381,5 x 290 x 350 cm
iron, wood, painted epoxy, painted canvas,
clothes

Landscape with Fake Dictionary
2012 - 2014
64,5 x 58 x 78 cm
painted wood

MARK MANDERS

Met groot genoegen kondigt Zeno X Gallery de nieuwe solotentoonstelling aan van Mark Manders (°1968, Volkel, NL). Het is de vijfde op rij sinds Manders in 1994 de galerie vervoegde. Voor het eerst wordt de installatie 'Staged Android (reduced to 88%)', die hij realiseerde voor Documenta 11 (2002), in België getoond. Manders is na de presentatie in Kassel aan dit werk blijven verder werken en de installatie is nu, 12 jaar later, voltooid. De tentoonstelling wordt uitgebreid met nieuwe sculpturen en installaties die zoals steeds in het werk van Manders referenties bevatten naar het verleden, het heden en de toekomst.

Hoewel tijd- en plaatsbepalingen irrelevant zijn in het werk van Manders, is er één jaartal waar telkens naar verwezen wordt, met name 1986. Dat is het jaar waarin Manders het concept van zijn oeuvre omschreef: Self-Portrait as a building. Zijn oeuvre is als een fictief gebouw, onderverdeeld in afgebakende kamers en niveaus, waarvan de omvang en de vorm nooit precies te definiëren zijn. Door potentiële verschuivingen en uitbreidingen dreigt het zelfportret constant uit z'n voegen te treden. Manders streeft ernaar één groot supermoment te creëren waarbij alle werken continue met elkaar verbonden zijn en met elkaar in dialoog treden. Er is geen begin of einde. Het is onmogelijk om op basis van visuele informatie zijn werken chronologisch te ordenen of te dateren. Zijn oeuvre evengoed begin 20ste eeuw tot stand kunnen gekomen zijn, een gedachte waarmee hij zich graag verzoent.

Alvorens Manders zich als beeldend kunstenaar profileerde, was hij als tiener actief in een grafisch ontwerp bureau waar zijn fascinatie voor vormgeving en taal, en in het bijzonder poëzie, gestalte nam. Wanneer hij op onconventionele wijze een zelfportret wil schrijven, botst hij op de grenzen van taal en vertalingen. Woorden worden ingeruild voor beeldend werk. Tekeningen, sculpturen en installaties zijn volgens Manders vrijer en kunnen net als poëzie verschillende klanken, kleuren, ritmes, rijmen en interpretaties bevatten. Zo ontstond het idee voor self-portrait as a building. Manders streeft naar tijdloosheid en universaliteit door gebruik te maken van archetypische vormen en herkenbaar ogende materialen zoals klei, staal en hout. Manders sculpturen en installaties lijken fragieler dan ze in werkelijkheid zijn. Als beeldhouwer schrijft Manders zich in in de traditie van bronzen sculpturen maar ook hedendaagse materialen vinden een plaats in zijn werk. Zetels, stoelen, schoorstenen worden telkens zorgvuldig gemaakt of nagemaakt in functie van het werk en waar nodig reduceert hij ze in schaal tot 88% van het origineel. Door deze vage grens tussen realiteit en illusie is het vaak moeilijk te onderscheiden wanneer Manders natuurlijk hout integreert of een geschilderde houtimitatie gebruikt. Dit geldt eveneens voor de androgynen figuren of gezichten die de indruk geven uit natte klei te bestaan. Hierdoor lijkt het alsof het beeld het kunstenaarsatelier net verlaten heeft of net door de kunstenaar verlaten werd. Bijzonder in deze tentoonstelling is dat er voor het eerst sculpturen te zien zijn die door de aanwezigheid van craquelures nog verder in de tijd terug worden gekatapulteerd. Door de illusie van afpellende droge klei ontstaat een gevoel van dreiging, alsof het beeld ieder moment in fijn stof kan verdwijnen. Er ontstaat een grote afstand tussen het beeld en de persoon die het realiseerde, alsof het door de maker achtergelaten werd of niet voltooid kon worden. Nooit treedt de persona van Mark Manders herkenbaar naar voren. Opmerkelijk is de tweespalt tussen de man Mark Manders en de kunstenaar die als een soort alter ego gedirigeerd wordt door zijn evenbeeld. Manders plaatst zichzelf telkens in de schaduw waardoor het mysterie van self-portrait as a building enkel groter wordt.

Mark Manders had reeds solotentoonstellingen in de Pinakothek der Moderne in München, The Renaissance Society in Chicago, The Art Institute in Chicago, het Kröller-Müller Museum in Otterlo, het Irish Museum of Modern Art in Dublin, Kunstverein Hannover, Kunsthal Bergen, S.M.A.K. Gent, Kunsthaus Zürich, La Casa Luis Barragan in Mexico City, het Musée d'Art Contemporain in Nîmes en meer. Van 2010 tot 2012 reisde een eerste grote overzichtstentoonstelling, Parallel Occurance/ Documented Assignments, doorheen de Verenigde Staten met als venues het Hammer Museum in Los Angeles, het Aspen Art Museum, het Walker Art Center in Minneapolis en het Dallas Museum of Art.

Tijdens de Biënnale van Venetië in 2013 was Mark Manders solotentoonstelling 'Room with broken sentence' te zien in het Nederlands Paviljoen in de Giardini. Begin 2014 organiseerde De Vleeshal in

Middelburg (NL) de solotentoonstelling 'Acolyte Frena'. Tot 28 september 2014 is zijn solopresentatie 'Cose in Corso' te zien bij Collezione Maramotti (IT). In juli opent een nieuwe solotentoonstelling in het Centro Galego de Arte Contemporanea in Santiago De Compostela (ES). Naar aanleiding van een opdracht van Public Art Fund in New York wordt in het najaar van 2015 een nieuwe sculptuur geïnstalleerd in Central Park in New York. Verder is er werk te zien in groepstentoonstellingen, waaronder 'Beating the Bush' in het Bonnefanten Museum in Maastricht, 'Re:visited' in het Latvian Centre for Contemporary Art in Riga en 'See What Sees You' in het 21er Haus in Wenen. Eerder werd Mark Manders reeds uitgenodigd voor groepstentoonstellingen in Palais Tokyo in Parijs, het Wadsworth Atheneum Museum of Art in Hartford (US), de Menil Collection in Houston (US), MoMA in New York (US), RAM in Rome (IT), Magasin 3 Stockholm Kunsthall in Stockholm (SE) en meer. In 2002 werd hij door Okwui Enwezor uitgenodigd voor Documenta 11 in Kassel.

Recent kocht MoMA in New York een belangrijk werk aan uit de tentoonstelling in Venetië. Ook het Bonnefantenmuseum in Maastricht (NL), het Centraal Museum in Utrecht (NL) en het Walker Art Center in Minneapolis breidden onlangs hun collectie uit met werk van Mark Manders. Andere publieke collecties met werk van Mark Manders zijn: de Art Gallery of Ontario in Toronto (US), het Art Institute of Chicago (US), het Bonnefantenmuseum (NL), het Carnegie Museum of Art in Pittsburgh (US), het Centraal Museum Utrecht (NL), het Centro Galego de Arte Contemporanea in Santiago de Compostela (ES), het Dallas Museum of Art (US), de Fondazione Sandretto Re Rebaudengo in Turijn (IT), het Irish Museum of Modern Art in Dublin (IR), het Kunstmuseum Bonn (DE), LA MOCA (US), het Moderna Museet in Stockholm (SE), MuHKA in Antwerpen (BE), het Museum Overholland in Nieuwersluis (NL), het Museum voor Moderne Kunst Arnhem (NL), het Noordbrabants Museum 's Hertogenbosch (NL), het Philadelphia Museum of Art (US), de Pinakothek der Moderne in München (DE), Mu.Zee in Oostende (BE), S.M.A.K. in Gent (BE), het San Francisco Museum of Modern Art (US), het Solomon R. Guggenheim Museum (US), het Stedelijk Museum in Amsterdam (NL), het Stedelijk Van Abbemuseum (NL), The Menil Collection in Houston (US), het Hammer Museum in LA (US) en het Wadsworth Atheneum in Hartford (US).

MARK MANDERS

Zeno X Gallery has the great pleasure to announce a new solo exhibition by Mark Manders (b. 1968, Volkel, NL). This will be the artist's fifth consecutive show since Manders joined the gallery in 1994. For the first time, the installation Staged Android (reduced to 88%), which he created for Documenta 11 (2002), will be shown in Belgium. Manders has continued to work on this piece after the presentation in Kassel and the work is now, 12 years later, fully completed. The exhibition will include new sculptures and installations which characteristically contain references to the past, the present and the future.

Although time and place-related references appear to be irrelevant in Manders' work, there is one year that is often being referred to: 1986. This is the year in which Manders outlined the concept of his work, Self-Portrait as a Building. His work resembles a fictional building, divided into separate rooms and levels, of which the size and shape can never exactly be determined. Potential shifts and extensions constantly threaten the cohesion of the ever-expanding self-portrait. Manders works toward one big overarching moment that will bring together all his works, continuously interconnected and in dialogue with each other. There is no beginning or end. It is impossible to organize or date his works chronologically on the basis of visual clues. His work, in this way, might as well be created in the early 20th century; a thought he seems to eagerly embrace.

Before Manders embarked on his artistic career, he worked, as a teenager, in a graphic design studio. This is where his fascination for design and language, and particularly poetry, originated. Attempting to write a self-portrait in an unconventional manner, he soon hit the boundaries of language and translation. Words were substituted by visual elements. According to Manders, drawings, sculptures and installations are freer and can, just like poetry, incorporate different sounds, colours, rhythms,

rhymes and interpretations. This is how the idea of Self-Portrait as a Building arose. Manders strives for timelessness and universality by using archetypal forms and familiar-looking materials such as clay, steel and wood. Manders' sculptures and installations seem more fragile than they actually are. As a sculptor, Manders adheres to the tradition of bronze sculpture yet also incorporates contemporary materials in his work. Seats, chairs, chimneys are carefully created or recreated in function of the work and, where necessary, reduced to 88% of their original size. Blurring the line between reality and illusion, it often becomes difficult to distinguish when Manders is actually integrating natural wood or just a painted wood imitation. This also applies to the androgynous figures or faces that seem to have been fashioned out of wet clay, creating the impression that they just left the artist's studio or, conversely, were abandoned by the artist, mid-work. Particular in this exhibition are the sculptures that evidence, for the first time, fine craquelures in their surfaces that seem to catapult these works even farther back in time. The illusion of peeling dry clay creates a sense of foreboding, as if the sculpture could crumble into fine dust and disappear at any time. There appears to be a definite separation between the sculpture and the person who realized it, as if it was abandoned by its creator or could not be completed. The persona of Mark Manders is never recognizably evidenced. Remarkable also is the dichotomy between the man Mark Manders and the artist, who, like an alter ego of sorts, seems to be directed entirely by his counterpart. Manders always places himself in this undefined place in-between, vastly enlarging the mystery of Self-Portrait as a Building.

Mark Manders has had solo exhibitions at the Pinakothek der Moderne in Munich, The Renaissance Society in Chicago, The Art Institute of Chicago, the Kröller-Müller Museum in Otterlo, the Irish Museum of Modern Art in Dublin, Kunstverein Hannover, Bergen Art Hall, SMAK Gent, Kunsthaus Zurich, La Casa Luis Barragan in Mexico City, the Musée d'Art Contemporain in Nîmes, among others. From 2010 to 2012, his first major retrospective, *Parallel Occurance / Documented Assignments*, travelled throughout the United States with venues such as the Hammer Museum in Los Angeles, the Aspen Art Museum, the Walker Art Center in Minneapolis and the Dallas Museum of Art.

At the Venice Biennale in 2013, Mark Manders presented his solo exhibition *Room with broken sentence* in the Dutch Pavilion in the Giardini. In early 2014, *De Vleeshal* in Middelburg (NL) organized the solo exhibition *Acolyte Frena*. His solo exhibition *Cose in Corso* is on view at the Collezione Maramotti (IT) until September 28, 2014. In July, a new solo exhibition opens at the Centro Galego de Arte Contemporanea in Santiago De Compostela (ES). Following a commission of the Public Art Fund in New York, a new sculpture will be installed in Central Park in New York in the autumn of 2015. His work also features in group exhibitions including *Beating the Bush* at the Bonnefantenmuseum in Maastricht, *Re: visited* in the Latvian Centre for Contemporary Art in Riga and *See What Sees You* at the 21er Haus in Vienna. Previously, Mark Manders has been invited to group exhibitions at the Palais Tokyo in Paris, the Wadsworth Atheneum Museum of Art in Hartford (U.S.), the Menil Collection in Houston (U.S.), MoMA in New York (U.S.), RAM in Rome (IT), Magasin 3 Kunsthall Stockholm in Stockholm (SE), among others. In 2002 he was invited by Okwui Enwezor to participate in *Documenta 11* in Kassel.

Recently, MoMA in New York has acquired an important work from the exhibition in Venice. The Bonnefantenmuseum in Maastricht (NL), the Centraal Museum in Utrecht (NL) and the Walker Art Center in Minneapolis have also recently expanded their collection with work by Mark Manders. Other public collections of work by Mark Manders include the Art Gallery of Ontario in Toronto (US), the Art Institute of Chicago (US), the Bonnefantenmuseum (NL), the Carnegie Museum of Art in Pittsburgh (US), the Centraal Museum Utrecht (NL), the Centro Galego de Arte Contemporanea in Santiago de Compostela (ES), the Dallas Museum of Art (US), the Fondazione Sandretto Re Rebaudengo in Turin (IT), the Irish Museum of Modern Art in Dublin (IR), the Kunstmuseum Bonn (DE), LA MOCA (US), the Moderna Museet in Stockholm (SE), MuHKA in Antwerp (BE), the Museum Overholland in Nieuwersluis (NL), the Museum voor Moderne Kunst Arnhem (NL), the Noordbrabant Museum 's Hertogenbosch (NL), the Philadelphia Museum of Art (US), the Pinakothek der Moderne in Munich (DE), Mu.Zee in Ostend (BE), S.M.A.K. in Gent (BE), the San Francisco Museum of Modern Art (US), the Solomon R. Guggenheim Museum (US), the Stedelijk Museum in Amsterdam (NL), the Stedelijk Van Abbemuseum (NL), The Menil Collection in Houston (US), the Hammer Museum in LA (US) and the Wadsworth Atheneum in Hartford (US).

ZENO X GALLERY

FRANK DEMAEGD

APRIL 23 - MAY 31, 2014

OPEN WEDNESDAY TILL SATURDAY 1-5 PM

ZENO X GALLERY · GODTSSTRAAT 15 · 2140 ANTWERP BORGERHOUT · BELGIUM
TEL: +32 3 216 16 26 · FAX: +32 3 216 09 92 · INFO@ZENO-X.COM · WWW.ZENO-X.COM